

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 28.

Z KRAKOWA DNIA 7 KWIETNIA 1822 ROKU W NIEDZIELĘ.

— Z Krakowa. —

G Ł O S

JW. Felixa Stotwińskiego Reprezentanta Seymu Rzeczypltey Krakowskiej Delegowanego z Akademii, mianu przy ukończeniu Seymu na Sessyi dnia 7go Stycznia 1822 r.

Prześwietne Zgromadzenie
REPREZENTANTOW!

— Mając ten zaszczyt już po raz piąty bycia Członkiem Zgromadzenia Reprezentantów, uchybiłbym zaiste tak ważnemu powołaniu mojemu, gdybym przy końcu Obrad naszych nie wynurzył tych uczuć Uszanowania i Wdzięczności, jakie zachowuję i zachować powinienem, dla całego tegorocznego Zgromadzenia i dla każdego w szczególności Członka.

Nie tu jest miejsce każdemu z Was oddawać tę sprawiedliwość, pochwalać te przynioły które powodowały Gminy lub Korporacye do położenia w Osobach Waszych zaufania swego, a nawet losu przyszłości. Sami w dopełnieniu Obowiązków powołania swego, znajdziecie nagrodę gorliwych usiłowań o dobro publiczne. Lecz tu należy wspomnieć przynajmniej w krótkości, co każdy z Nas całemu Zgromadzeniu, Marszałkowi

i Sekretarzowi Seymu za przyłożenie się naybliższe do przykładowego postępowania w Obradzie publiczney przyznać powinien.

Szanowni Reprezentanci! Czyny Wasze poczynszy od wyboru Marszałka aż do zamknięcia Obrad naszych długo trwałą ich pamiętkę stanowić będą.

Jednomyslny wybór JW. Prezesa Senatu jak z ledney strony jest zasłużoną nagrodą gorliwości tego dostojnego Męża o dobro publiczne, tak z drugiey jest dowodem Jego bezinteressownego i nayszczerszego starania się o pomyślność Kraiu naszego. Wybór ten uważam za wrozbę tej szczęśliwości, do której tak wielkie jak i małe Państwa przy świetle i Cnotach swych naczelników zbliżone być mogą.

Zbyteczną by tu było rzeczą rozbierać ważność tych przedmiotów, które ściśle przez właściwe Kommissye rozważane, od Was, Szanowni Reprezentanci, w prawo zamienionemi zostały, czas okaze jak potrzebnemi dla dobra Kraiowego były te projekta, które zajmowały Rząd Kraiowy i Reprezentantów.

Na szczególniejsze zaś uwielbienie zasługacie okazany przez Izbę duch tego porządku, iedności, zgody i uszanowania

dla Rządu, który jest podstawą dobrego bytu każdego wolnego Kraiu. Bogdayby te Cnoty Narodowe ciągle ożywiały ięgo posłanników, na ten czas Rzeczpospolita nasza stałaby się przykładem i wzorem wszelkich Konstytucyynych Kraiów.

Uwielbiając to, co na powszechną zasługę pochwałę, nie mogę oraz nie wynurzyć tey wdzięczności, która się Wam należy, Szanowni Reprezentanci za utrzymanie prawie w całości funduszów Akademii przeznaczonych. Nagrodzi ona te ofiary iakie dla dobra oświecenia publicznego są poczynione i poczynionemi bydź mogą. Dotknęła wprawdzie zmiana projektowanego dla niey Budżetu niektóre Indywidua, a mianowicie Professorów wysłużonych, których długoletnie prace Rada Wielka oceniła. Poświęcono ich prawa Statutami Edukacyynemi zaręczone zasadzie oszczędności, lecz spodziewać się należy, iż troskliwa opieka Wysokiego Senatu poda następney Reprezentacyi środki, aby iey życzenia z niezaprzeczonemi prawami tych Indywiduów pogodzone bydź mogły. — Zmniejszyła także tegoroczna Reprezentacya tę Summę, którą przeszloroczne Zgromadzenie Professorowi Kliniki w równey ilości z Professorem Chirurgii przeznaczyła; usprawiedliwiła Kommissyia Skarbowa potrzebę tego zmniejszenia, przez wzgląd na iey przeznaczenie; gdy iędnak pensyia tego Professora nie wyrówna pensyiom innych równie zasłużonych; wątpić nie można, iż Wysok Senat zwróci na to uwagę przyszłego Zgromadzenia, które przez wzgląd, iż ten Professor porzuciwszy wszelkie widoki i zasługi w Hiszpanii z zaszczytem dla Polaków położone, pośpieszył

natychmiast na wezwanie Rządu z ofiarą talentów i zdatności dla sławy Uniwersytetu Jagiellońskiego, że miał sobie zapewnić korzyści do tego stanu przywiązane, iż w pensyi swojej z drugimi Kollegami zrównanym będzie.

Jaśnie Wielmożny Marszałku! do Ciebie część głosu moiego zwrócić obowiązany jestem. Od chwili rozpoczęcia Obrad naszych dawałeś ciągle dowód tego światła i tey roztropności, która Cię tak w Radzie Wysokiego Senatu, iako i Kollegach którym przewodniczysz znamienne, usprawiedliwiłeś zaufanie tych, którzy Ci ster Obrad swoich powierzyli. Szanowałeś głosy Reprezentantów, i godziłeś Ich życzenia z dobrem Publicznym, tak dalece, że nie tylko na poważanie od nich, ale nawet od wszystkich Obywateli i Mieszkańców tego Kraiu zasłużyłeś. Zawsze Oni uwielbiali gorliwe prace Twoie iako Senatora, ale od momentu dzisiejszego, nie tylko iako Męża tą wysoką godnością zaszczyconego, ale oraz iako Obywatela który Rząd Kraiowy z Władzą Reprezentacyi w tak przyjemney postawił harmonii, czcić i szanować będą. Jako Delegowany od Akademii niemogę utać tey wdzięczności, która Ci się należy za przychylnosc w iey sprawie, a mianowicie w ten czas, gdy szło o wymiat nagrody zasłużonych Professorów. Wszystko to, co działałeś, działać będziesz i działać możesz dla Akademii dobra, nie tylko obowiaże iey Członków do należney wdzięczności, ale oraz odpowie zamiarowi Najjaśniejszych Kraiu tego Protektorów, podniesie sławę tey starożytney Świątyni Muz Polskich, odkryje źródło dochodów dla Mieszkańców Kraiowych, i nagrodzi sownie te ofiary

fakich wymaga podniesienie Nauki i umiętności w Narodzie Polskim, a imiona tych, którzy się do tak wielkiego celu przyłożą, nie tylko w Historii Akademii, ale i dzieiów Narodowych umieścić.

W dalszym porządku głosu moiego do Was, Szanowni Assessorowie, przemówić powinienem. Wy to wspólnie z Marszałkiem Zgromadzenia naszego przyłożyliście się naybliżej do utrzymania w Izbie tego porządku, który ciągle panował w Obradach naszych. Wy przeto równe z Marszałkiem ziednaliście sobie Uszanowanie.

Nakoniec niepozostać mi nic więcej iak tylko wyrazić wdzięczność na którą już tylokrotnie zasłużyłeś, cześć godny Sekretarzu Seymowy Reprezentancie Chwalibogowski, przez nadzwyczajne poświęcenie zdolności i zdrowia swojego w tak trudnych i ważnych obowiązkach. Ale cóż przydam do tylekrotnych wyrazów, któremi każde Zgromadzenie czterech poprzedzających Seymów pracę Twoję oceniło? cóż dodam do głosu całej Publiczności który się wznosi nad wszelką moc wyrazów, iakiemi prace Twoje uwielbione być mogą. — Zaiste nic więcej iak tylko to, aby wdzięczność na którą już tylokrotnie zasłużyłeś w Protokole Obrad naszych iako Uchwata całej Izby zapisaną była.

Tym sposobem dopełniwszy usługi Publiczney, do której przez wybór i zatrudnienie Kolegów moich przeznaczony zostałem, rozstać się z Wami, Szanowni Repre: iako Członkami Obrad Seymowych, ale nie chcę się nigdy odłączyć od Osób Waszych, dla których wyraziłem wdzięczność i uszanowanie. Nigdy niezapomnę tej pamiętney Epoki

która mi pozwoliła być Członkiem Świadkiem wspólnych Obrad. Powracając do zwyczajnych obowiązków powołania moiego, nie życzę sobie nic więcej oprócz tego, aby ten duch porządku, jedności i zgody wzrastał ciągle między wszelkimi klassami Mieszkańców Kraju naszego, a szczególniej utrzymanym był w tej Izbie przez następnych Jey Członków, od którego iedynie z podziwiać się można tego szczęścia i pomysłności, do której Nayiasnieyszy Proktorowie tę część Ziemi Polskiej naywspaniałomyślniej przeznaczyć raczyli.

Z Warszawy d. 30 Marca.

Nayiasniejszy Cesarz i Król Jmć, raczywszy udzielić Ministrowi Sekretarzowi Stanu pozwolenie wyiechania z Petersburga w dniu iwszym Kwietnia b. r. w celu udania się do wód dla poratowania zdrowia, i wyznaczyć na zastępstwo w czasie iego niebytności, Radcę Stanu Jenerała Brygady Hr. Stefana Grabowskiego, iest wolą Jego Cesarsko-Królewskiej Mości, aby wszelkie expedycje tyczące się spraw Królestwa Polskiego, lub dobra poddanych tegoż Królestwa, odtąd na ręce rzezonego Hr. Grabowskiego przesyłane były.

W Warszawie d. 28 Marca 1822.

Radca Sekretarz Stanu
Jenerał Brygady
(pod.) *Kosselki.*

Z Poznania d. 20 Marca.

W dniu dzisiejszym odbyła się installacyia Główney Dyrekcyi Ziemstwa JW. Zerboni di Sposetti, Naczelny Prezes prowincyi, iako Kommissarz Królewski, odebrawszy w końcu uroczystego aktu, przepisaną przysięgę od wszystkich członków, zadeklarował w imieniu

N. Króla Pana naszego najmłodsze-
go: " iż Główna Dyrekcya Ziemstwa
Związku Kredytowego ziemskiego w W.
Xięstwie Poznańskim jest prawnie uor-
ganizowaną, installowaną i w posiadaniu
wszelkich praw i obowiązków, włożo-
nych na nią przez potwierdzony od N.
Pana pod d. 15 Grudnia r. z. Regulamin
Kredytowy.,,

Członkowie Głównej Dyrekcyi Ziem-
stwa, na serdeczne życzenia wyrażone
przez Królewskiego Kommissarza, z wiel-
kiem odpoowiedzieli rozczeniem, i prze-
ięci ważnością swego patrijotycznego
powołania, przystąpili w obecności jego
do pierwszego posiedzenia.

W południe był obiad u JW. Naczel-
nego Prezesa prowincyi. Oprócz Jeh-
mość Członków Głównego Ziemstwa i
obecnej tu Szlachty, znajdował się tak-
że na nim JW. Dowodzący Jenerał,
wszyscy Jermość Jenerałowie, wielu Of-
ficerów Sztabowych, niemniej Jermość
Prezesowie, Dyrektorowie i niektórzy
Członkowie: kollegiów królowych.

Z Paryża d. 20 Marca.

Izba Deputowanych w dalszym cią-
gu roztrząsania budżetu, przyjęła bez
głosowania odłożoną ustanowioną listę
cywilną w kwocie 34 mil: Fr. (Do-
chód Króla i Xięząt król.) — Wielu
członków żądało zmniejszenia wydatku
na wydział spraw zagranicznych o 30 do
50,000 Fr. P. Bignon naganiał przy tej
okazyi bardzo postępowanie wydziału
spraw zagranicznych. Przeszło Minis-
terstwo sprzyjało Kossyi i dopomogło do
miarżmienia Włoch, cerażniejsze sprzyja
Anglii i poświęca Greków. Bojaźliwa
neutralność poniża Francją; ulega na-
wet małym krajom, jakim jest Hanburg,
a okazuje się dumną względem Mocarstw

nowego świata. Cały świat utrzymuje
zwązki z St. Domingo i byłemi Hiszpań-
skimi osadami; Angliia i Zjednoczone
Stany wysłały nawet do nich swoich a-
jentów; iedna tylko Francya niema ża-
dnego względu na handel, ponieważ
duch handlu jest u niej duchem wolno-
ści. Jak niegdy Lacedemończykowie,
gdy zdobyli Ateny, nadali mownicy in-
ny kierunek, aby odwrócić uwagę ludu
od otwartego morza, tak też nasi Mini-
strowie, dla przytlumienia wewnątrz
wolności, tamują zyskowną żegluzę. —
P. Montbron odnowiadając na to, wyra-
ził: Przeszli Ministrowie działali jako Mi-
nistrowie Francuzcy. Jako studzy pra-
wego Króla nie mogli się opierać Austry-
iakom we Włoszech. Gdyby zechcieli
wspierać Austryją, wszcząłby się mogła
była sprzeczka o naczelne dowodztwo, i
rozrzuczone byłoby może pomiędzy wła-
snych naszych żołnierzy mowy, które
na tej mownicy słyszeć się dają,
w treści następującej: " Jakże wy Fran-
cuzcy, niegodni na przyszłość tak za-
szczytnego tytułu wojownicy, którzy
zawsze walezyliście za wolność, dziś
służycie pod chorągwiami trabantów de-
spotyzmu? zechcecież dopomagać wło-
żenia kasy na lud, który niegdy z wa-
mi walczył? „ Dziwić się zatem nie na-
leży, iż rząd rozsądnie podobnych nie-
bezpieczeństw unikał. — P. de Bonald za-
pytał się: Cóż mamy czynić? Wypa-
daj nam niedoświadczonych młodzień-
ców połączyć z zarażonemi duchem re-
wolucyjnym Węglarzami? ująć się za
Królem przeciw zbuntowanym poddanym
lub za buntownikami przeciw prawemu
Królowi? Nie, postawa, którą Austry-
ją z obawy o własne kraie przybrała,
była zbrojna neutralność, a nam przy-

stało tylko spokojne pośrednictwo. Gdyby nawet dwa tylko w Europie pozostały Mocarstwa, Francya zawsze jednem z nich będzie. Co się Turków dotyczy, nie podobna utrzymać ludu, który się sam bronić nie zdoła. Gotwie się na wschodzie zmiana, której żadna moc wstrzymać nie potrafi. Cokolwiek bądź stanie się z Turcją, Francya pozostanie tą samą. Niektórzy wysłać chcą w dalekie strony w tym samym czasie wojska, w którym jedna szalona głowa z kilkuset nieczemuikami potrafi w śród pokoju zatchnąć sztandar buntu. Chcieliby utrzymać w Europie równowagę; lecz należy wprzód zabronić ludziom łączenia się z namiętną młodzieżą; chcieliby rządzić światem, ale potrzeba pierwej podnieść uniwersytety. Żaden kraj nie potrafi utrzymać swej niepodległości; iak tylko za pomocą arystokracji, i żaden nie upadł, iak tylko przez demokracją. — Jenerał Roy rzekł: Smutną jest rzeczą, że gabinety osadzone są tą arystokracją, i że od jednego do drugiego końca Europy zachodzi przymierze przeciw prawom ludow, i gdyby Ministrowie nasi wezwaniem zostali do przystąpienia do tego oligarchicznego związku, fewniemy to uczynili. Większa część naszych dyplomatyków składa się już z ludzi, którzy przez dawniejszy swój los wcale są niezdatni do przemawiania językiem wolnej i potężnej Francji. Wyznaczone nawet w 1815 roku 200,000 Fr. na połowę płacy dla byłych agentów dyplomatycznych, rozdane zostały ludziom, którzy nigdy w tym zawodzie nie służyli, i nie znajdziemy na świecie mężów, którzy od 25 lat odznaczali się w zawodzie dyplomatycznym. W r. 1821 prawie wszystkie nasze poselstwa

nie były osadzone. Ambassađor w Anglii (Chateaubriand) nie zato przecie pobiera 100,000 Fr. rocznie, ażeby w Paryżu pisał artykuły do gazet. Gdy Turcy widzieli się byđż zagrożonemi, nadaremnie szukali w Pera posła Francuzkiego; nie znaleźli go i Grecy, aby ujął się za nimi. W ultimatum Sułtana wspomiano tylko o Anglii i Austrii, a o Francji, iak gdyby iey nie było, zamilczano. Pana Montbrion wyraził obawę: że miewane na tey mównicy mowy byłyby wysłane do Włoch wojska zbuntowały. Angliia ma także mównice, na których sprawy kraju roztrząsane bywają, a przecież wojsko iey podczas Amerykańskiej wojny czyniło swoją powinność. Przez postępowanie rządu stała się Francya we Włoszech obrzydłą, ponieważ roztrzygnięcie ich losu zostawił zupełnie sprzymierzonem Mocarstwom. Pociągnąć to za sobą może nieprzyjemne skutki, zwłaszcza przy nadarzyć się wkrótce mogącym ważnym wypadku. W Wiedniu i Rzymie mowią już głośno, iż po śmierci Piusa VII. Arcyksiężę Ruđolf, Arcybiskup Ołmuniecki, będzie Papieżem. Nasz wpływ tak jest mały, iż nie potrafimy przeważać w konklawie, ażeby Austriackiego Xcia nie postawiła na czele Kościoła, przeczco powiększy się przewaga Austrii. W Hiszpanii żalą się wyraźnie, iż nasze tak nazwane lazarety na granicach ustanowione jedynie zostały, dla utrzymywania porozumienia z niechętnemi Hiszpanami, i że wojsko wiary pobiera żołd przez Francuzkich bankierów. Zapowiadają tu nawet z mównicy, iż lękać się należy, aby Król Hiszpański nie był przez buntowników zamordowany. (Aż nadto prawda! krzyzczano z prawej strony

ny.) — Druku tey mowy nie dozwolono. — Minister Montmorency usprawiedliwiając postępowanie wydziału spraw zagranicznych mówił: że spory z północną Ameryką bliskie są ukończenia; że dyplomatyczne systema, które P. Bignon zaleca, należy do czasów, w których łatwe były układy, ponieważ moc oręża przeważała; ale teraz używać wypada mądrości z łagodnemi środkami. Układy z St. Domingo tyczą się nie tylko dawnych praw z macierzystym krajem, ale także zajęte niesłusznie obywatelom Francuzkim własności, i dla tego nie są łatwemi do zagodzenia. Do osad Hiszpańskich ani Anglii, ani północna Ameryka nie posłały publicznych ajentów. Kupcy ich prowadzą tam wprawdzie handel; ale ten nie jest i Francuzkim zabroniony. Na resztę układów (dodał) rzucić należy zasłonę. — Minister Lainé zapewnił wyraźnie, iż Francya nie myśli zdobywać orężem St. Domingo. Wyprawa Leklerka za nadto wiele pieniędzy i krwi kosztowała, ażeby miała być powtórzoną. Ministerium nie jest, iak P. Foy twierdzi, poddanym zagranicy, zrobiło owszem bardzo wiele dobrego dla Francyi. W r. 1815 chcieli Sprzymierzyńcy podzielić Francyją i zrobiona już była mappa nowej Francyi; Ministrowie zapobiegli temu nieszczęściu, a później wyrobili ustęp z Francyi wojska. Względem Greków wyraził życzenie, aby pomiędzy nimi powstał nowy Herkules lub Tezeusz i wybawił ich, inaczej nowe tylko dla nich przewiduje nieszczęście. Wspomniano tu o Atenach; lecz Ateny przez nierozsądek swoich mowców upadły. Właśnie z mowców Ateńskich nauczyć się nasi mowcy powinni łączyć niepodległość z mądro-

ścią.

Jedno z pism tutejszych zawiera niepewną wieść, że tu nastąpi zjazd Monarchów, na którym znajdować się także będzie Król Angielski.

Król przejeżdżał się w tych dniach przez Paryż i przez miście S. Antoniego; wszędzie był radośnie witany i podawano mu kwiaty, które z uprzejmością przyjmował.

Przybył tu wczoraj adjutant Cesarza Rosyjskiego Hr. Balmaiz.

Trzydzieści wystawień tragedyi Sylvi nie zdołały zaspokoić dziwicieli piękney tey sztuki i przedziwnych talentów Talmy. W zeszyły piątek nastąpiło jeszcze giwsze wystawienie, które przyniosło 5000 Fr.

Wyszło tu pismo o podziale Turcyi Europeyskiy między Rossyją, Austryją, Anglią i Greków przez P. Dufau.

Angielski kupiec Williams został tu w ostatnią niedzielę uwięziony i wszystkie jego papiery zabezpieczowano. Uwięziony także został Angielski Major Waldwin z Angielskim swoim służącym. Podali oni przełożenie posłowi Angielskiemu, lecz dotąd znajdują się w więzieniu.

W tych dniach 50 buntowników (inni mówią, że więcej) wpadło z wielkim krzykiem do miasta Laon. Mieli oni pod przewodnictwem przebranych oficerów mieć zamiysł wciągnąć do powstania miasteczka i wieś, i zdobyć zakład artyleryi w La Fere. Wszędzie kazali na trwogę dzwonić, rozwinęli trzech kolorową chorągiew, i t. d. lecz nadaremnie! Według dziennika Paryzkiego gwardyia narodowa pochwyliła; z nich trzech, reszta uciekła.

W gminie la Mothe (w dep: wyż-

szey Loary) wikary miał kazanie o przywroceniu dziesięcin. Podczas nabożeństwa zachowali się mieszkańcy spokojnie, ale potem zebrali się wszyscy i od plebana żądali tłumaczenia. Ten oświadczył: iż pomylił się wikary, ale odwołał to na niesporach; sam atoli odwołał. — Prefekt Lionu uznał za potrzebne zaprzeczyć publicznie wieści, że dziesięciny, prawa leane i dobra narodowe będą przywroczone.

Dziennik Paryzki i inne pisma tuższe umieściły następujące zapytania: Czy missye nocne nie są szkodliwe? Czy nabożeństwo odprawiane we dnie przez Arcybiskupa i zwyczajnych Xięży nie jest dostatecznem do nauki i modlitew parafiom? Czy niedosyć bywa słuchaczów na kazaniach zwyczajnych Xięży? Czy potrzeba, aby kościoły były dłużey, iak od godziny 7mej z rana do wieczora otwarte? Czy dla źle myślących nie jest to dogodnieyszą niż dzień do tajemnych zamysłów? Czy trudno jest spokojnych obywateli, idących z żonami i dziećmi do domu, brać za takich wiehrzycieli? Czy władze cywilne i zbroyna dla mogą w nocy widzieć, kogo chwytają? Nareszcie, czy przystoi pisać nabożne śpiewać w sposobie świątym, a często nawet gorszącym? — Dziennik Paryzki przytoczył jedną z tych pieśni wyjętą z Missyonarskich ksiąg do nabożeństwa pod napisem: „Tryumf Kościoła”, i dodał: — „Gdy pieśń tę śpiewają nabożnie w kościele, tymczasem grają ją na lirze po ulicach, przed kościołami, a nawet w szynku.”

Z Londynu d. 22 Marca.

W imię wyższey Parlamentu Xze Devonshire wniósł o zniesienie, a przynajmniey zmniejszenie dziesięcin w Irlandyi, i sam ofiarował odstąpić dzie-

sięciny, którą z 20 parafiy pobiera, aby tylko usunąć zgorzenie. — Lord Liwerpool przyznał, iż zwłaszcza nieludzki sposób wybierania dziesięcin dla ewangelickiego duchowieństwa, wielkie wzbudza nieukontentowanie, i służy tylko do ochydzenia Angielskiego kościoła w oczach Katolików. Lecz oświadczył oraz, iż zniesienie icy wielkim podpada trudnościom.

Podczas sporów w teyże izbie względem zamienienia sciu procentowych papierów, oświadczył Hr. Grey, iż mało ufa czynioney przez Ministra nadziei utrzymania pokoju. „Gdy (rzekł) przypomnę sobie spokojną politykę, którą ś. p. Pitt w r. 1792 zawsze miał w usciech, a potem pomyślę, że po tych zapewnieniach nastąpiła krwawa wojna, nie mogę ze wszystkim wierzyć przepowiedzeniom i zapewnieniom zanego Lorda Liwerpoola. Chciałbym i pragnę, ażebyśmy przy wybuchey wojny neutralnymi byli; ale gdy zastanowię się nad wojną między Rossyją i Turcyją; gdy spojrzę na terażnieyszy stan Włoch, w których każda zmiana lub zamieszanie posłuży do zrucenia iarzma niewoli; gdy wystawię sobie stan innych krajów i rzucę okiem na niespokojny lud Francuzki, lękać się muszę, iż skoro w jedney części Europy wybuchnie wojna, ażeby nie rozszerzyła się na całą Europę, &c. Zdać się, iż zapowiedziane zmniejszenie naszego wojska nastąpi tylko na papierze, o czem przekonywa wysłanie znaczney jego liczby do Irlandyi, Malty i wysp Jońskich.”

Gazeta Goniec zaczęła powątpiewać, ażeby spory między Rossyją i Turcyją w dobrym sposobie zagodzone być mogły.

Amerykański prorok wyiechał ztąd

z kilku słabemi głowami, które nawrócił, do Jerozolimy; lecz nieszczęściem umarł w swej pielgrzymce w Francyi, i odurzeni ludzie powrócili tu mędrszemi, ale uboższemi w pieniądze.

Gazeta Times jest tu teraz najwięcej czytana i zawiera codziennie 200 a często przeszło 400 doniesień.

O powrocie P. Hastinga z wschodnich Indyi nie zachodzi żadna wątpliwość, ponieważ oznajmiła o tem dyrekcyja wschodnio-indyjskiej kompanii, i nikt zapewne nie będzie jego następcą jak P. Canning.

Podług nadeszłych z Irlandyi doniesień nie zachodzi tam od kilku dni tyle gwałtów jak dawniej, ponieważ rokoszanie przestają na rekwizycyi broni. W górzystych okolicach Kerry zmuszonymi przez nich Włóścianie zostali do naprawiania dróg, aby Jeneral Skula mógł z woyskiem swoim przez nie przechodzić.

Angielski okręt Ocean został w podróży swojej z Rio-Janeiro do Limy przez znanego rozbójnika morskiego Benurides napadniony i złupiony. Zabił siedmiu marytków, a resztę sprzedał na Santa Marta jako niewolników Indyanom. Los kapitana jeszcze niewiadomy.

Przybył tu okręt Królewski Adm. Cockburn z Brazylji, który Rio-Janeiro d. 19 Stycznia, a Pernambuko d. 12 Lutego opuścił. Przywiezione przez ten wiadomości zawierają: Ciało prawodawcze w Rio-Janeiro postanowiło przełożeniem swoim zwrócić uwagę Królewica Następcy tronu na niebezpieczeństwa, któreby odjazd jego za sobą pociągnął, i prosić go w imieniu ludu, aby Brazylji nie opuścił. Dla nadania temu przełożeniu większej mocy i uro-

czystości, udało się w całym składzie do pałacu. Królewic przyjął to zgromadzenie z należącym mu się odznaczeniem i po krótkim namyśle zezwolił na jego prośbę. W takim położeniu rzeczy nie pozostało Królewicowi, jak bez względu na osobiste swoje uczucia przychylić się do życzeń ludu, bo odnowienie pociągnąć za sobą mogło niewyrachowane skutki. Zezwolenie jego obchodzone było przez 3 dni uroczystościami i oświeceniami przez całe miasto. D. 28 Stycznia zgromadzenie złożone z dowódców woyska, duchowieństwa i znakomitszych mieszkańców miasta uchwaliło, iż woyska Portugalskie są wcale niepotrzebnym sprzętem, i wezwało juntę, aby niebawnie przedsięwzięła środki do odesłania ich do Europy. Junta znajdując się w takim samym położeniu jak Królewic, nie zostało iey jak przychylić się do powszechnego życzenia. Woyska Portugalskie stały w koszarach i czyniono przygotowania do ich odesłania. Pernambuko nim tam doszła jeszcze wiadomość z Rio-Janeiro postanowiło także odesłać Portugalskie woyska, jako niepotrzebne, do Europy. Tymczasem liczba woyska Portugalskiego znacznie się zmniejszyła, ponieważ wielu żołnierzy, chcących w Brazylji pozostać, uciekło.

Z Nowegoiorku d. 25 Lutego.

Odebraliśmy tu wiadomość z Hayti, że Prezydent Boyer z gwardyami swoimi d. 27 Stycznia wyruszył z Port-au-Prince, a d. 2 Lutego odprawił już uroczysty wjazd do miasta St. Domingo, które poddało się nawet bez wyszerzału. Dniem pierwey udało się z Port-au-Prince 13,000 piechoty i jazdy dla zwycięstwa tego nowego nabycia.

DODATEK

DO N^{RO} 23

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 7 KWIETNIA 1822 ROKU W NIEDZIELE.

Z Włoch d. 16 Marca.

Duchowieństwo w samem Rzymie składa się z 19 kardynałów, 27 biskupów, 1450 Xięży świeckich, 1532 zakonników, 1464 zakonnic i 332 seminarzystów. Ludność Rzymu, oprócz żydów, wynosiła w r. z. 146,000 dusz.

Podług najnowszych doniesień z Neapolu Xiężna Kalabrii (małżonka Królewica Następcy tronu) z d. 13 na 14 b. m. rozwiąaną szczęśliwie została córką, która na chrzcie otrzymała imiona Teresy Chrystyny Maryi. — W Palermo policya uwięziła znowu 4 osoby podejrzanę o należenie do spisku d. 12 Stycznia. Nastąpiło potem powszechne rozbrojenie mieszkańców; lecz Król rozkazał wiary godnym obywatelom zwrócić broń, wyjąwszy jednak garbarzów i rzeźników, którzy w czasach nieładu najwięcej dolazywali.

Rozporządzeniem Króla Sardyńskiego r. 1816 wyznaczony był żydom 50-letni czas do sprzedania w krajach Sardyńskich gruntowych własności. Pod d. 15 z. m. wyszła nowe rozporządzenie Królewskie, mocą którego spisane bydź mają wszystkie sprzedane lub nie własności żydowskie. Nie sprzedane do 1824 roku mają bydź przez urzędy publi-

cznie sprzedane i pieniądze za nie żydom oddane.

Z Lizbony d. 28 Lutego.

D. 26 b. m. obchodzona tu była z wielką uroczystością rocznica zaprzysiężenia przez N. Króla r. z. w Rio-Janeiro konstytucyi. Wielka Deputacyia od Stanów udała się do Króla i w pochlebney mowie między innemi wyraziła: "Takim tylko sposobem założone trony są stałe. Gdy wielu panujących na świecie w niespokojności życia przepędza, W. K. M. niczego się nieobawiasz, bo zasłodziłony jesteś tarczą miłości narodu. Świątynia chwały otwartą jest dla W. K. Mci, w której postępując drogą cnoty, kiedyś świetne zajmiesz miejsce." — Król przyjął z uprzejmością deputacyią i odpowiedział na iey mowę.

Z Madrytu d. 7 Marca.

Wczoray o godzinie 2 z południa odjechał Król z rodziną swoją do Araniuez, gdzie zasze przed niejakim czasem zaburzenia uspokojone zostały.

Na posiedzeniu Stanów d. 4 odstąpiły członki 4tey części swey płacy. Na wniosek P. Arguelles postanowiono, aby zasięgnąć zdania kommissyi skarbowey, czyli w wydatkach na zgromadze-

nie Stanów nie możnaby większey zaprowadzić oszczędności. P. Saavedra oświadczył, iż należących mu się od skarbu 2620 realów odstępuje. — D. 5 słuchały Stany zdania sprawy przez Ministra skarbowego. Wydatki w r. z. wynosiły 361,591,645 realów, a przychody tylko 663 mill. Niedobór w tym roku wynosił zatem 179 mill. Z powodu smutnego tego wypadku postanowiły Stany, aby w 8 dniach Ministrowie złożyli poedyńcze swoje rachunki. — Na dzisiejszym posiedzeniu trudnią się Stany ustawą względem praw właścicieli ziemskich na przeszłym zgromadzeniu zapadłej, której Król sankcyi odmówił. Rząd podał w tej mierze nowy projekt. Gdy Minister sprawiedliwości mówił o prerogatywach Królewskich, uapominał go Prezes Riego, aby stosował się ducha konstytucyi i nie mówił o prerogatywach, ale o prawach Króla.

Onegday Minister spraw zagranicznych Martinez de la Rosa przyjął pierwszy raz u siebie posłów zagranicznych. Do sprawującego Portugalskie interessa mówił żywo przeciw zajęciu przez jego rząd wschodniego brzegu rzeki Plata, a do Nuncyusza przeciw wstrzymywaniu bull dla mianowanych przez J. K. M. wóich biskupów. Rzecz ta (dodał) zakończyćby się mogła w nieprzyjemnem dla J. Świętobliwości sposobie: rząd nie potrzebuie iak tylko zalecić Stanom przywrócenie mocy pewnych kanonicznych ustaw, któremi przez 13 lat rządził się dawniey kościół Hiszpański. Minister ten nie sprawował dotąd żadnego urzędu. Zaraz po ukończeniu nauk w uniwersytecie obrany został członkiem Stanów r. 1812. Od r. 1819 do 1820 więziony był w twierdzy.

Przed kilku dniami na polu przy wsi Quintanar w górach Burgos znaleziono zwłoki X. Merino. Domyślaia się, iż ten w którego domu umarł, wywiózł ie tam, aby nie był za danie mu przytulku odpowiedzialnym.

Z Bruxelli d. 22 Marca.

Z Wiednia piszą, że Król Angielski ziedzie tam w Czerwcu, a Arcyksiężna Maryia Ludwika, Xiężna Pariny na końcu Maia dla używania kąpeli.

Królewic Fryderyk przybył tu dziś z Hagi.

Z Marselii d. 27 Lutego.

Przybyły tu onegday Kandyyski okręt potwierdza dawniejsze doniesienia o Kandyi. Wyspa Minosa iest wolna; Turcy posiadają tam tylko kilka słabo obwarowanych zamków. Wszystko uzbraia się; Kandyioci gotują się do należenia do walki na statym lądzie Greckim. Demetry Jpsylanty posłał im tym końcem część zdobytych w Trypolizy fuzy i wielu Europeyskich officerów, dla uczenia ich robienia bronią. — Rząd Grecki w Morei wydał rozkaz, aby Jpsylanty udał się z 20,000 ludzi do Macedonii, dla wsparcia tamteyszych powstańców.

Z Tryiestu d. 13 Marca.

Podług listów z Korfu do 7 Marca, za których rzetelność iednak ręczyć nie mężna, flotę Turecką z pod Patrasso zapędziły okręty Greckie do odnogi Lepanto i zdobyć z niey miały 17 okrętów. Woyska Tureckie, które przy Patrasso na ląd wysiadły, zostały oraz przy dalszym postępie przez nakazane przez senat pospolite ruszenie powiększey części wycięte, a reszta ratowała się do Patrasso. Szczegóły tych zdarzeń późniey nadejdą;

tyczasem zapewniała, że tegoroczna wyprawa przeciw Morei zniszczoną została. Reszta Tureckiej floty ścisła jest w Lepanto zamknięta. Morska bitwa ciągnąć się miała od 3 do 5 Marca; niespracowani Grecy bili się nawet przez całą noc z d. 3 na 4ty.

Liczba woyska, z którym Churszyd Basza pociągnąć ma przeciw Morei podał do 23,000. Idący z Tessaloniki korpus i wysiadły do Patrasso działać z nią mają.

Koncert.

Pan Piotr Escudero rodem Hiszpan, uczeń sławnego Baillot w muzykalnym Konserwatorium Paryżkim, przejeżdżający z Berlina do Wiednia przez Kraków, będzie miał szczęście za łaskawem pozwoleniem Rządu, grać publiczny Koncert na Skrzyżkach w następującą Srode, d. 10go b. m. Pragnie on Szanowney Publiczności okazać dowód, iżeli talentowi jego, gazety zagraniczne tych Kraów gdzie mu dozwolono było zrobić popis, słuszne oddały zalety i pochwały. Odwołuje się do gazety Lipskiej, i gazety Berlińskiej Nr. 24 z roku bieżącego 1822, w której grany w dniu 21 Lutego r. b. przez tegoż P. Escudero w Berlinie publiczny koncert jest opisany.

D O N I E S I E N I A.

Działo się w Kielcach dnia 22 Marca 1822 roku.

Z mocy Rozkazu W. Delegowanego w treści następującej: Stosownie do Art. 122 Kot. P. S. Sędzia podpisany Decyzją JW. Prezesa w dniu 16 b. m. i r. wydaną do sporządzenia klasyfikacyi wierzycieli Dóbr Dębian Delegowany prosiacemu JW. Felixowi Bystrzonowskiemu nabywcy Dóbr Dębian wszystkich wierzycieli hipotecznych tychże Dóbr przyozwając nakazuje. W Kielcach dnia 18 Marca 1822 roku (podpis.) *F. Zuchowski*

Na żądanie JW. Felixa Hr. Bystrzonowskiego, nabywcy Dóbr Dębian z przyległością Zagaie w Powiecie Szkalbmierskim, Woiewództwie Krakowskiem położonych w Szlakowie powiecie Szydłowskim Woiewództwie Krakowskiem zamieszkałego, a do tej czynności u Ur. Hilarego Kudlickiego Patrona przy Trybu: Cywilnym Iwszey Inst: Woiewództwa Krakowskiego w Kielcach zamieszkanie obrane mającego, któren to Patron w tym interesie stawać będzie.

Ja niżej podpisany Woźny Immatrykuł w końcu Aktu wyrażony mający. W imieniu Nayaśnieyszego Alexandra I. Cesarza Wszech Rossyy, Króla Polskiego wezwałem:

1. W. Jana Pisarzewskiego, byłego właściciela Dóbr Dębian w tych Dobrach Powiecie Szkalbmierskim, Woiewództwie Krakowskiem, niemniej wszystkich wierzycieli na dopiero wzmiankowanych Dobrach Dębiany z przyległością Zagaie hipotekę mających, iako to:

2. W. W. Antoniego Juliana dwoyga imion i Andrzeia Korczewskich braci rodzonych imieniem tak swem iako też Jana Klementego dwoyga imion Bazylego Franciszka i Michała Korczewskich braci także rodzonych czyniących ciągle w Rossyi we wsi Kurytowcach, Powiecie Lityńskim Gubernii Podolskiej mieszkających.

3. Sukcessorów s. p. Jana Zukowskiego: iako to Julianę z Zukowskich Dwernicką, W. Józefa Dwernickiego Pułkownika pułku 2go Ułanów woysk Polskich, małżonkę Annę z Zukowskich Lenkiewiczową Jana Lenkowicza, Chorążego Powiatowego, małżonkę w assistencyi mężów czyniących, prawne zamieszkanie u Alexandra Niesiołowskiego Patrona mających.

4. W. Ignacego Fleszyńskiego w Gniazdowiczkach, Powiecie i Woiewództwie Krakowskiem mieszkającego, wszystkich zaś wierzycieli pod Nr. 2, 3 i 4 obrane zamieszkanie u W. Alexandra Niesiołowskiego Patrona w Kielcach przy ulicy małej mających.

5. Sukcessorów Xiędza Minockiego z imion i nazwisk niewiadomych przez Biuro JW. Prokuratora i przez przybicie na głównych drzwiach Trybunału Krakowskiego, niemniej zgłaszających się tegoż Xiędza Minockiego Sukcessorów, W

Woyciecha Nowosielskiego i Anastazyją z Michalskich Nowosielską małżonków w Dobrach Michałowie, Powiecie Szkalbmierskim, Województwie Krakowskim i Annę z Michalskich Gosławską W. Antoniego Gosławskiego małżonkę w Dobrach Koninie, Powiecie Opatowskim Województwie Sandomierskim zamieszkałych.

6. W. Jana Jaskierskiego i Tomasza Maiewskiego z zamieszkania niewiadomych przez Biuro JW. Prokuratora i przez przybicie na głównych drzwiach Trybunału Krakowskiego.

7. JW. Kaspra Wielogłowskiego Radcy Stanu i Prezesa Kommissyi Województwa Krakowskiego i W. Radcę prawnego przy teyże Kommissyi, jako praw Skarbu funduszów pilnujących w Kielcach zamieszkałych.

8. WW. Konstantego, Józefa, Karola i Kantego Maiewskich O.K.P. w Podgaju Powiecie Szkalbmierskim, Województwie Krakowskim mieszkających.

9. W. Ewę Radomyską, W. Michała Radomyskiego małżonkę w Dobrach Garlica Okręgu W. M. Krakowa mieszkającą przez Biuro JW. Prokuratora.

10. W. Felixa Zakrzyńskiego we wsi Wierzbnie, w Powiecie i Województwie Krakowskim zamieszkałego.

11. W. JX. Jana Kossowskiego Proboszcza Sancygniowskiego w Sancygniowie, w Powiecie Szkalbmierskim Województwie Krakowskim mieszkającego.

12. W. Ignacego Pisarzewskiego w Dębianach, Powiecie Szkalbmierskim, Województwie Krakowskim mieszkającego.

13. Prokuratoryią Generalną Królestwa Polskiego praw Skarbu, Instytutow funduszów zgrupowanej Gmin pilnującą, w Warszawie posiedzenie swe odbywającą.

14. W. X. Jana Ferdynanda Atwaszńskiego Plebana w Dzierżni Powiecie Szkalbmierskim Województwie Krakowskim.

15. Administrującego Probostwo w Stradowie w tymże Powiecie i Województwie położonego tamże zamieszkałego.

16. W. Sylwestra Grozę swem, żony swej i syna małoletniego po Andrzeju Odyńcu pozostałego czynącego, w Kurytowcach, Powiecie Lityńskim, Gubernii Podolskiej mieszkających, przez Biuro JW. Prokuratora w zamieszkanu obranem w Kielcach u Macieja Wojewódzkiego Patrona.

17. Wszystkich wierzycieli lub z innego tytułu do Dóbr Dębian z przyległością Zagaje pretensje sobie formować mogących z ekstraktu hypotecznego z imion przewisk i zamieszkania niewiadomych przez Biuro JW. Prokuratora i wywieszenie na głównych drzwiach Izby Audyencyjonalney Trybunału Cywilnego I. Instancyi Województwa Krakowskiego w Kielcach w gmachu S. Leonarda w miejscu posiedzeń Trybunału sami przez się lub też przez pełnomocników stawili się i z prawami swemi do Dóbr wspomnianych Dębiany i Zagaje, niemniej zebranego z przedarzy drogą wywłaszczenia szacunku w drodze klasyfikacyi produkowali się, w przeciwnym bowiem razie z takowemi prekludowani i klasyfikacyja stosownie do złożonych dokumentów sporządzoną zostanie.

Henryk Trzaskański Woźny przy Trybunale Cywilnym I. Instancyi Województwa Krakowskiego, Reskryptem Wysokiej Kommissyi Rządowej Sprawiedliwości dnia 11 Listopada 1818 r. do L. 9775 na ten Urząd nominowany i przysięgły w mieście Kielcach w domu przy gmachu Rządowym S. Leonarda zwanym pod L. 250 mieszkający.

Podpisany Notaryusz Publiczny w moc Rezolucyi Wysokiego Trybunału I. Instancyi Rzeczypospolitey Krakowskiej z dnia 30 Marca 1822 do L. 1209 wydanej zawiadomił Publiczność, że materiały mydlarskie: jako to łój, mydło, świece różnego gatunku, skwarki, potaż, popiół, szumowiny, tudzież masło, smalec, szynki, ozory, słonina po s. Bendyckie Szmidt pozostałe, w dniu 11 tym Kwietnia 1822 o godzinie 10 rauney w Krakowie przy ulicy Rożaney, w Kanienicy pod L. 614 stojącey, za gotową zapłatę przez publiczną licytacyją sprzedawane zostaną, ostrzegając Publiczność, że ruble jkarbowane w czasie licytacyi przyjmowane nie będą. — W Krakowie d. 1 Kwietnia 1822 r.

Ignacy Rogalski, Notaryusz.